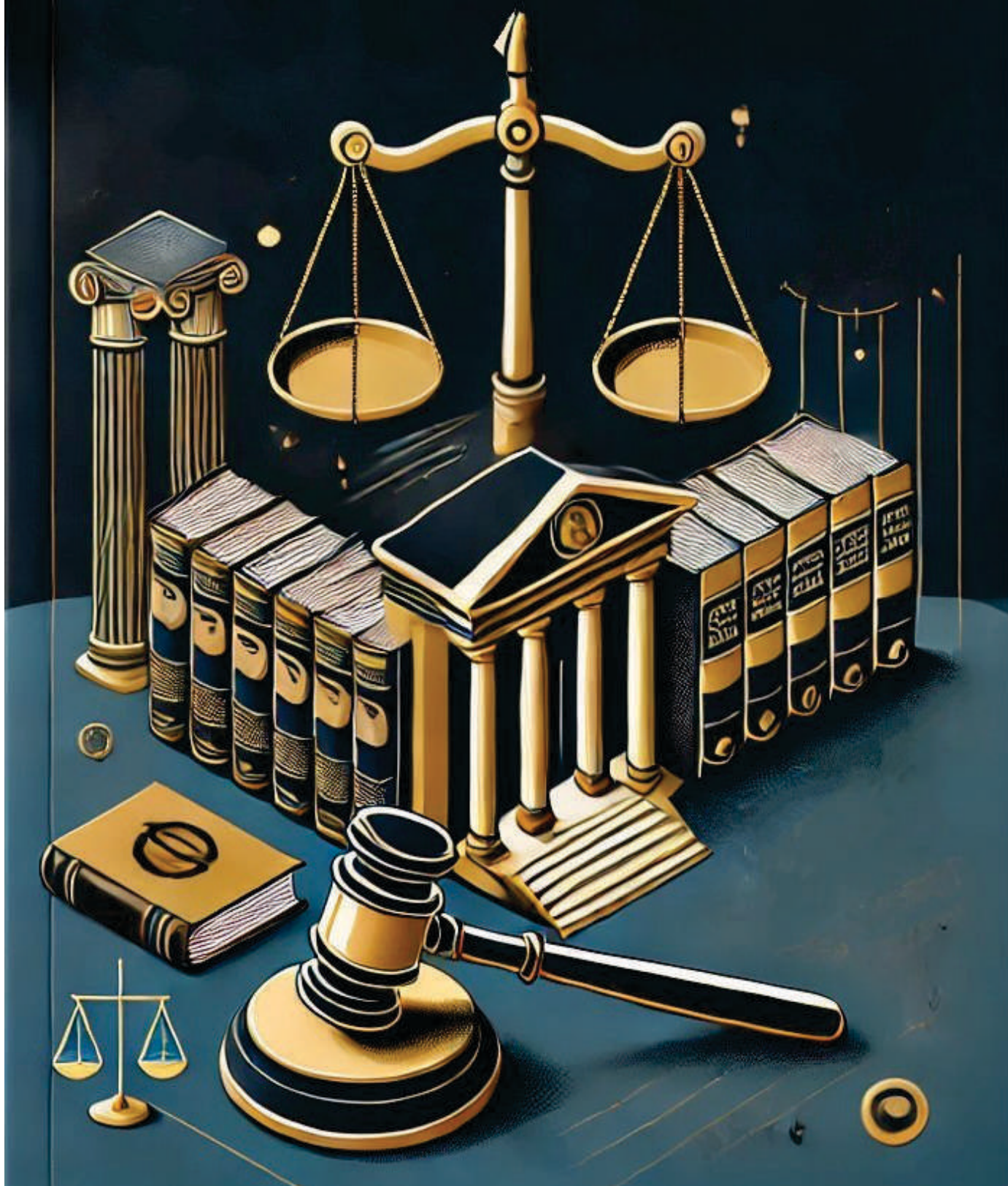

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

MOJ PRIPRAVNIČKI STAŽ U SUDU: NA PUTU KA PRAVOSUDNOJ KARIJERI

Brošura „Moj pripravnički staž u sudu: na putu ka pravosudnoj karijeri“ je izrađena u okviru Projekta „Unapređenje efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca - treća faza (ICEA III)“, finansiranog od strane Vlade Švedske, s ciljem promovisanja važnosti pripravničkog staža kao temeljnog koraka u profesionalnom razvoju diplomiranih pravnika i njihove pripreme za buduće pravosudne uloge.

Moj pripravnički staž u sudu: na putu ka pravosudnoj karijeri.

Svi izrazi koji su radi preglednosti u ovoj brošuri dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije odnose se i na žene i na muškarce.

Kako i zašto je nastala brošura za pripravnike?

Brošura „Moj pripravnički staž u sudu: na putu ka pravosudnoj karijeri“ rezultat je analize procesa provedenih tokom trajanja Projekta unapređenja efikasnosti sudova i odgovornosti sudija i tužilaca – treća faza (ICEA III), koju je Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH (VSTV BiH) provelo u saradnji sa Švedskom sudskom administracijom (SNCA).

Tokom implementacije projekta, prepoznata je ključna uloga pripravnika u jačanju pravosudnog sistema, kao i potreba za unapređenjem i formalizacijom procesa stručnog osposobljavanja pripravnika.

Analize rada sudova pokazale su da se efikasnost sudova može značajno povećati delegiranjem zadataka sa sudije na pripravnike, uz uslov da njihov rad bude pravilno usmjeren i podržan odgovarajućim sistemom mentorske podrške i kontinuiranog razvoja.

U tom kontekstu, brošura pruža informacije i praktična uputstva, omogućavajući diplomiranim pravnicima detaljan uvid u specifičnosti i prednosti obavljanja pripravničke prakse u sudovima.

Kao dio šireg cilja projekta, ova brošura doprinosi profesionalizaciji pripravničkog staža, osiguravajući da diplomirani pravnici dobiju potrebne kompetencije, iskustvo i vještine za odgovorno i profesionalno obavljanje svojih budućih pravosudnih uloga.

Kome je namijenjena brošura?

Brošura je prvenstveno namijenjena diplomiranim pravnicima koji su na početku svoje profesionalne karijere i planiraju obavljati pripravnički staž u sudu.

Osmišljena je kako bi pružila sveobuhvatan pregled inoviranog procesa stručnog osposobljavanja i oblikovanja profesionalnog identiteta pripravnika.

Pored toga, brošura je korisna i sudijama mentorima, kao i drugim zaposlenicima pravosudnih institucija koji učestvuju u procesu obuke i integracije pripravnika u sudski sistem, osiguravajući jedinstven i standardizovan pristup u svim sudovima.

Brošura ima i informativni karakter te doprinosi boljem razumijevanju značaja pripravničkog staža za pravosuđe u široj društvenoj zajednici.

Pripravnička praksa u sudovima – Put ka profesionalnom ostvarenju u pravosuđu.

Čujem i zaboravim. Vidim i zapamtim. Radim i razumijem.

-Konfucije

Pravna profesija, koja između ostalog obuhvata uloge sudija i tužilaca, zahtijeva kontinuirano profesionalno usavršavanje. Ovaj proces započinje već tokom pripravničkog staža u pravosudnim institucijama, kada se postavljaju temelji za dalji profesionalni razvoj.

Pripravnička praksa u sudovima predstavlja prvi korak u profesionalnom razvoju budućeg pravosudnog kadra. Ovo razdoblje je ključno za sticanje neophodnih znanja i vještina koje će omogućiti pripravnicima da se uspješno suoče sa složenim izazovima pravosudne profesije. Kroz svakodnevni rad u sudovima, pripravnici ne samo da se upoznaju sa zakonskim procedurama, već razvijaju i sposobnosti analitičkog razmišljanja, donošenja odluka i primjene prava u praksi.

Praksa u sudovima pruža jedinstvenu priliku za rad u realnim okolnostima, uz mentorsku podršku iskusnih sudija i drugih zaposlenika. Na ovaj način, pripravnici se uvode u sudske procese i uče o važnosti principa nepristrasnosti, profesionalne etike i odgovornosti, koji su temelj pravosudnog sistema.

Pripravnici su temelj budućeg pravosuđa, a njihovo obrazovanje i stručno usavršavanje direktno utiču na kvalitet narednih generacija pravosudnih kadrova.

Osim sticanja praktičnog znanja, pripravnička praksa doprinosi i razvoju profesionalnog integriteta, koji je ključan za izgradnju povjerenja javnosti u pravosuđe.

Kroz ovu fazu, pripravnici ne samo da unapređuju svoje pravne kompetencije, već razvijaju i svijest o društvenoj ulozi pravosuđa i njegovom značaju za očuvanje vladavine prava.

U konačnici, pripravnička praksa u sudovima predstavlja temelj za profesionalno ostvarenje u pravosudnom sistemu, pripremajući diplomirane pravnike za odgovorne uloge nosilaca pravosudnih funkcija, te doprinosi jačanju efikasnog i pravednog pravosudnog sistema.

Prigovnici postaju aktivni učesnici u obavljanju radnih zadataka u sudu.

Zašto odabrati sud za obavljanje pripravničkog staža?

Prednosti obavljanja pripravničkog staža u sudu

Odlučiti se za pripravnički staž u sudu znači investirati u razvoj vještina i znanja koje su ključne za uspješnu pravnu karijeru. Kroz sticanje praktičnog iskustva, profesionalni razvoj i lični napredak, postavljate čvrste temelje za svoje buduće profesionalno djelovanje. Ova prilika omogućava da aktivno doprinesete pravosudnom sistemu i društvu, dok istovremeno razvijate stručnost, profesionalni integritet i ugled koji će Vas pratiti tokom cijele karijere.

→ Prirodni nastavak studija

Ako ste diplomirali na Pravnom fakultetu i želite nastaviti profesionalni razvoj, pripravnički staž u sudu predstavlja logičan i prirodan korak naprijed. Tokom obavljanja ove prakse imate priliku primijeniti svoja teoretska znanja na stvarne predmete iz različitih pravnih oblasti.

Pripravnički staž je praktičan nastavak Vašeg obrazovanja i jedan od ključnih koraka na Vašem profesionalnom putu.

→ **Razvoj profesionalnih i ličnih vještina**

Sud pruža jedinstveno okruženje za one koji žele da razviju i ojačaju pravničke vještine i kompetencije. Također, radom u sudu stičete dublje razumijevanje cjelokupnog pravosudnog sistema i njegove uloge u društvu. Uz to, rad u sudu pružit će Vam mogućnost uvida u širi spektar pravnih oblasti, omogućavajući Vam da razvijete fleksibilnost u pristupu različitim pravnim problemima i povećate sposobnost prilagođavanja u dinamičnom pravnom okruženju.

Tokom pripravničke prakse, kroz aktivan rad unapređujete ključne profesionalne vještine kao što su pravna analiza, pisanje, istraživanje i komunikacija. Istovremeno, razvijate i lične kvalitete poput organizacije, odgovornosti, profesionalnog integriteta i etičnosti, koji su neophodni za rad u svim oblasti privatnog i javnog sektora.

Sve vještine i osobine stečene tokom pripravničke prakse ne samo da Vas čine kompetentnim pravnim stručnjakom, već Vas pripremaju za suočavanje s izazovima daljeg profesionalnog razvoja. Bez obzira na to da li nastavljate karijeru u pravosuđu ili se odlučite za drugi pravni sektor, stečeno znanje i iskustvo oblikovat će Vas u profesionalca s integritetom, odgovornošću i visokim standardima profesionalizma.

→ **Priprema za pravosudni ispit**

Rad u sudu pruža sveobuhvatnu i praktično orijentisanu pripremu za polaganje pravosudnog ispita. Kroz rad na stvarnim predmetima, imate priliku steći znanja i vještine koje su ključne za uspjeh na ispitu, ali i za dalji profesionalni razvoj.

Imate priliku da kroz aktivan rad na predmetima pratite ročišta, izrađujete sudske odluke i primjenjujete zakonske propise u praksi, što omogućava da teorijska znanja nadogradite praktičnim iskustvom. Ovaj spoj teorijskog znanja i praktičnog iskustva značajno doprinosi uspješnoj pripremi za polaganje pravosudnog ispit.

Uz mentorsku podršku sudija i sudskog osoblja, dobijate povratne informacije i savjete koji Vas usmjeravaju na ključna pravna pitanja i produbljuju Vaše razumijevanje pravnih procesa. Na taj način, pravosudnom ispitu pristupate sa praktičnim iskustvom stečenim i unaprijeđenim pod nadzorom iskusnih stručnjaka.

→ **Razvoj profesionalne odgovornosti**

Sudovi u Bosni i Hercegovini predstavljaju ključne institucije za očuvanje pravne sigurnosti i vladavine prava, kao temelja demokratskog društva. Kao pripravnik u sudu, postajete dio sistema koji aktivno doprinosi jačanju pravnog poretka. Rad u ovakvom okruženju omogućava Vam sticanje znanja i kompetencija ključnih za jačanje funkcije suda kao garanta pravne sigurnosti.

Tokom pripravničkog staža radit ćete i učiti od iskusnih i kompetentnih kolega, s kojima ćete zajedno doprinositi očuvanju vladavine zakona. Posao pripravnika u sudu nosi veliku odgovornost jer svojim radom direktno utičete kako na pojedince, tako i na društvo u cjelini.

„Kao pripravnik, tokom prakse učite da je pravda više od teorije – ona je svakodnevni rad koji zahtijeva preciznost, etiku i punu odgovornost.“

Ova stečena shvaćanja i vještine pratit će Vas kroz cijelu karijeru, čineći Vas pouzdanim pravnim profesionalcem spremnim za sve izazove pravne profesije.

→ Konkurentnost na tržištu rada

Praksa u dinamičnom i odgovornom okruženju suda pruža Vam priliku da razvijete ključne pravne vještine i steknete praktično iskustvo koje će Vas učiniti konkurentnim, bilo da nastavite karijeru u pravosuđu ili se odlučite za rad u privatnom ili javnom sektoru.

Pripravnički staž u sudu otvara vrata širokom spektru profesionalnih mogućnosti. Pored sudova, brojni javni i privatni poslodavci prepoznaju vrijednost ovog iskustva, smatrajući ga dokazom visoke stručne osposobljenosti i profesionalnog potencijala. Vaše razumijevanje pravnih procesa, sposobnost analize i donošenja odluka, kao i profesionalni integritet, predstavljat će dragocjen doprinos u bilo kojem poslovnom okruženju.

„Sudski pripravnički staž nije samo ulaganje u Vašu pravnu stručnost, već i ključna odskočna daska za uspješnu karijeru, gdje god se ona nastavila.“

Od teorije do prakse: Šta obuhvata pripravnički staž u sudu?

„Putovanje tokom kojeg se budući pravnici razvijaju iz učenika u ključne aktere pravosudnog sistem“

Pripravnički staž u sudu pažljivo je osmišljen kako bi pripremio pripravnike za polaganje pravosudnog ispita i buduću karijeru u pravosuđu.

Program pripravničkog staža koncipiran je tako da kombinuje teorijsko znanje s praktičnim radnim iskustvom, omogućavajući pripranicima sticanje ključnih vještina relevantnih za donošenje odluka, pravnu analizu i vođenje sudskih postupaka.

Kroz mentorstvo, rad na konkretnim predmetima i sudjelovanje na ročištima, pripravnici razvijaju profesionalni integritet, odgovornost i samostalnost u radu.

Da bi se postigli ovi ciljevi, pripravnički staž je podijeljen u nekoliko faza, koje će omogućavaju postepen napredak kroz uravnotežen razvoj teorijskog znanja i praktičnog iskustva. Svaka faza podrazumijeva sve veće preuzimanje odgovornosti i postizanje samostalnosti u radu.

Faze pripravničkog staža

→ Pripremna faza– Prvi koraci u pravosuđu

Pripravnički staž započinje sveobuhvatnom uvodnom obukom osmišljenom da Vas upozna sa osnovnim aspektima rada suda.

Ova faza uključuje:

- susret s predsjednikom suda i uvodnu prezentaciju o strukturi suda i pravilima ponašanja
- informisanje o ključnim pravilima i procedurama, uključujući etička pravila, mjere sigurnosti i pravila povjerljivosti
- obezbjeđivanje relevantnih pravnih propisa i alata potrebnih za rad.

Prve sedmice Vašeg pripravničkog staža uključuju:

- obuku o korištenju softverskog sistema za upravljanje predmetima – ključnog alata za praćenje i obradu sudskih predmeta
- upoznavanje sa organizacijom i procesima rada u sudu

→ Faza I – upoznavanje sa administrativnim aspektima rada suda

U okviru prve faze upoznajete se s praktičnim radom pisarnice kako biste razumjeli tok predmeta i bili spremni za aktivno uključivanje u sudske postupke. Ova faza traje do 8 dana i pruža osnovno razumijevanje administrativnih aspekata rada suda.

→ Faza II - Rad u sudskim odjeljenjima i mentorstvo

U drugoj fazi, kao pripravnik, raspoređujete se u različita sudska odjeljenja i dobijate sudiju mentora. Tokom ove faze:

- upoznajete se s radom odjeljenja kroz smjernice iskusnijih kolega pripravnika i pismenu dokumentaciju
- upoznajete se s radnim materijalom odjeljenja (priručnici za rad na konkretnom odjelu, obrasci, urneci, liste delegiranih zadataka i slično),
- upoznajete se s poslovima svog sudije mentora i procedurama specifičnim za odjeljenje,
- upoznajete se s zadacima sudskog asistenta/daktilografa kao člana tima,
- aktivno se uključujete u konkretne zadatke u dodijeljenom sudskom predmetu.

→ Faza III - Praktičan rad na predmetima

U ovoj fazi kao pripravnik, postepeno preuzimate praktične zadatke u okviru predmeta, pod nadzorom sudije mentora. To uključuje:

- upravljanje predmetom kroz softverski sistem (CMS¹ sistem), što podrazumijeva praćenje pojedinih faza predmeta i poduzimanje neophodnih radnji u skladu sa listom delegiranih zadataka
- prisustvovanje ročištima i pripremu pravnih analiza za konkretne predmete

---

¹ Sistem za automatsko upravljanje predmetima

-
- izradu nacрта sudskih odluka i drugih pravnih akata, u skladu s listama delegiranih zadataka.

Sudija mentor postepeno povećava složenost i obim zadataka, prateći Vaš napredak te pružajući smjernice i povratne informacije kako bi se osigurao kontinuirani profesionalni razvoj.

Put do pripravništva: Kako postati sudski pripravnik?

„Sudskim pripravnikom smatraju se osobe, diplomirani pravnici koji se primaju u rad u sud radi sticanja uslova za polaganje pravosudnog ispita. Sudskim pripravnikom smatraju se osobe koje taj posao u skladu sa Zakonom o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o sudovima RS obavljaju kao zaposlenici u radnom odnosu ili volonteri. Za sudskog pripravnika u sud može biti primljen diplomirani pravnik najduže za period do dvije godine.“

Želite obaviti pripravnički staž u sudu? Evo kako postupiti:

1. Pratite javne konkurse i slobodna radna mjesta za pripravnike

Ako ste zainteresovani za obavljanje pripravničkog staža u sudu, redovno pratite javne konkurse. Oglasi za pripravničke pozicije objavljuju se na službenim web stranicama sudova.

Oglas o javnom konkursu sadrži podatke o sudu koji raspisuju konkurs za sudijske pripravnike, broju pozicija za koje je raspisan oglas, uslovima koje kandidat mora ispuniti za zaposlenje na mjesto sudijskog pripravnika, informacije o potrebnoj dokumentaciji, postupku selekcije, rokovima i

adresi za dostavu prijava, kao i druge podatke od značaja za sprovođenje javnog konkursa.

2. Pošaljite prijavu s dokumentacijom traženom javnim konkursom.

Nakon što pronađete oglas koji odgovara vašim potrebama, prijavu s kompletnom dokumentacijom dostavite sudu koji je raspisao konkurs, pridržavajući se uputa navedenih u oglasu.

Savjet:

„Ključno je pažljivo pratiti sve upute objavljene u konkursu i na web stranici suda kako biste osigurali da Vaša prijava bude potpuna i dostavljena u predviđenom roku. Nepotpune ili neblagovremene prijave će biti odbačene, stoga je važno posebnu pažnju posvetiti rokovima i zahtjevima navedenim u oglasu“.

Jeste li jedan od potencijalnih kandidata?

Ako ste državljanin Bosne i Hercegovine, imate 18 godina i posjedujete diplomu pravnog fakulteta, ispunjavate osnovne uslove za prijavu na konkurs za pripravnički staž u sudovima na području BiH.

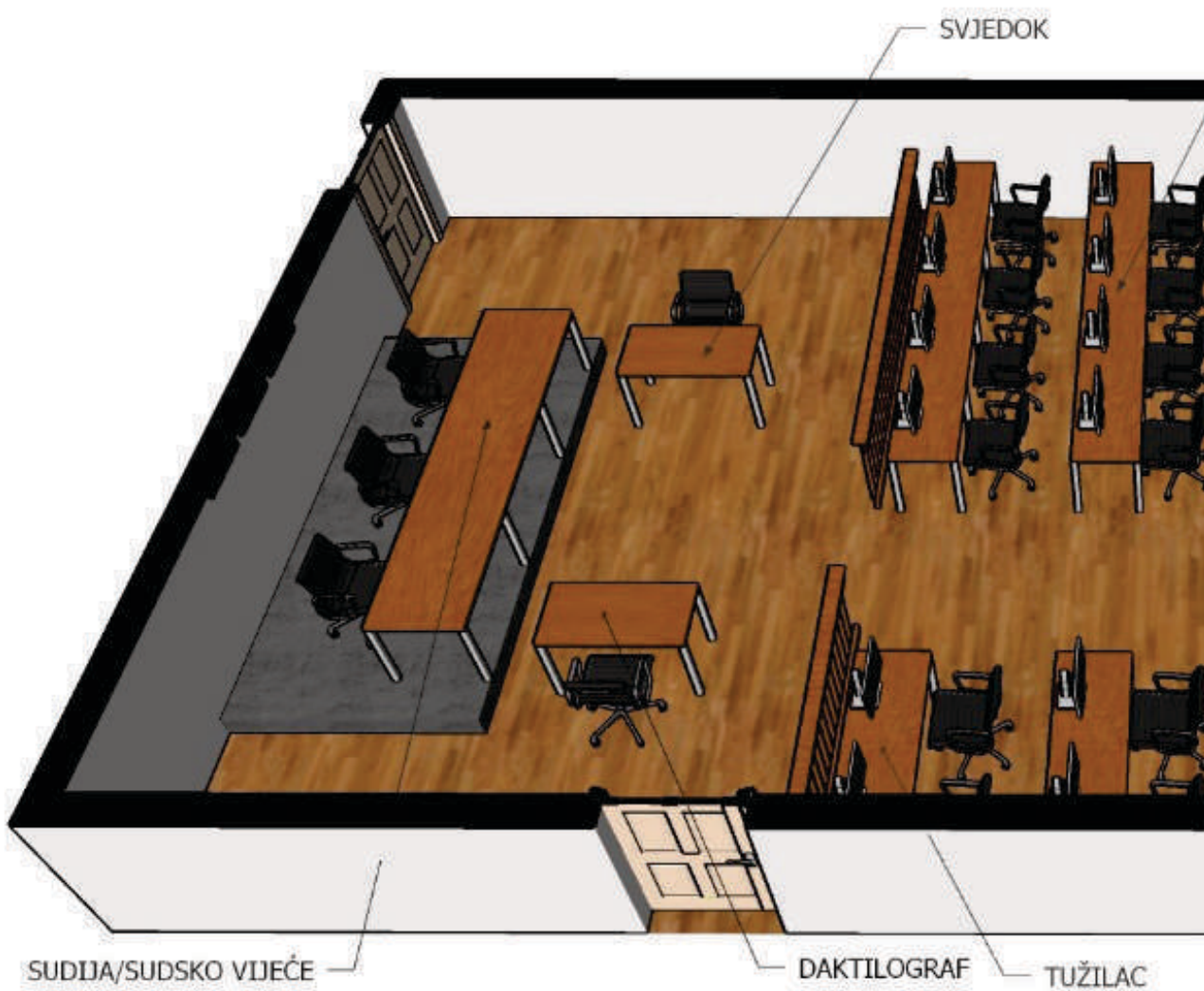
Šta trebate znati?

- **Pravo prijave:** Pravo na prijavu imaju svi kandidati koji ispunjavaju formalne uslove navedene u konkursu.
- **Proces selekcije:** Odluka o zapošljavanju temelji se na Vašim kompetencijama, kvalifikacijama i rezultatima ostvarenim tokom školovanja, kao i selekcijskog postupka, koji može uključivati testiranje i intervju.

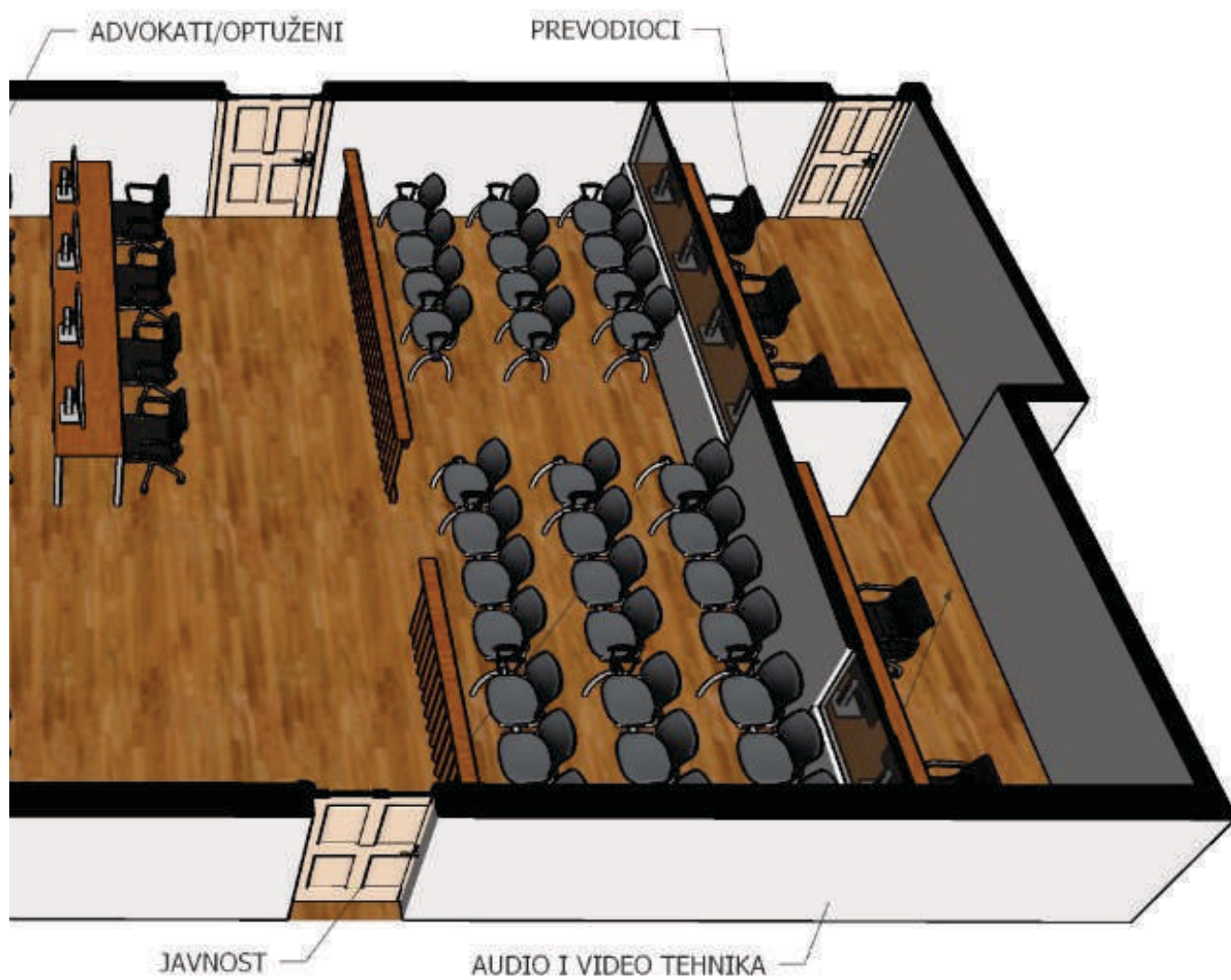
Pravovremeno i pravilno podnošenje prijave predstavlja prvi korak ka obavljanju pripravničkog staža u pravosudnim institucijama.

Prikaz rasporeda učesnika sudskog postupka u sudnici

Refleksije i iskustva: Pripravnici o značaju pripravničke prakse.

Kornelija Nikačević,
Stručna saradnica u
Općinskom sudu u
Sarajevu

Stjecanje temeljnih pravnih i profesionalnih vještina svojstvenih nositeljima/cama pravosudnih funkcija, te praktično razumijevanje funkcioniranja pravosudnog sustava, za mene su bili ključni motivi prilikom donošenja odluke da svoj pripravnički staž obavim u Općinskom sudu u Travniku. Obavljajući pripravnički staž u sudu, izravno ste uključeni u tijek sudskih postupaka, analiziranje i rješavanje pravnih slučajeva i dilema, svakodnevnu suradnju sa nositeljima/cama pravosudnih funkcija, izradu nacрта različitih pravnih akata, itd. Po završetku pripravničkog staža i položenom pravosudnom ispitu spremni ste stupiti na dužnost i preuzeti ulogu nositelja/ice pravosudne funkcije. Upravo takav je bio i moj put. U manje od 3 godine obavila sam pripravnički staž i stupila na dužnost stručne suradnice u Općinski sud u Sarajevu. Neka moje iskustvo potakne i ohrabri sve mlade pravnike da se odvaže i odluče na obavljanje pripravničkog staža u sudovima.

Una Alić, pripravnica u
Općinskom sudu u Tuzli

Tokom dvogodišnjeg pripravničkog staža u Općinskom sudu u Tuzli imala sam priliku da teorijsko znanje stečeno na Pravnom fakultetu primijenim u praksi, radeći na različitim vrstama sudskih predmeta u različitim odjeljenjima.

Odluka o pravcu profesionalnog usavršavanja nakon završetka studija jedna je od najvažnijih životnih odluka. Svim pravnicima koji razmišljaju o obavljanju pripravničkog staža u sudu poručila bih da je to odličan izbor za profesionalno usavršavanje.

Kroz rad u različitim sudskim odjeljenjima i učestvovanjem na edukacijama i seminarima, pripravnici stiču neophodne vještine koje će im biti od velike koristi u budućoj karijeri. Iskustvo stečeno tokom dvogodišnjeg stažiranja predstavlja čvrst temelj za uspješno obavljanje profesionalnih zadataka u budućnosti.

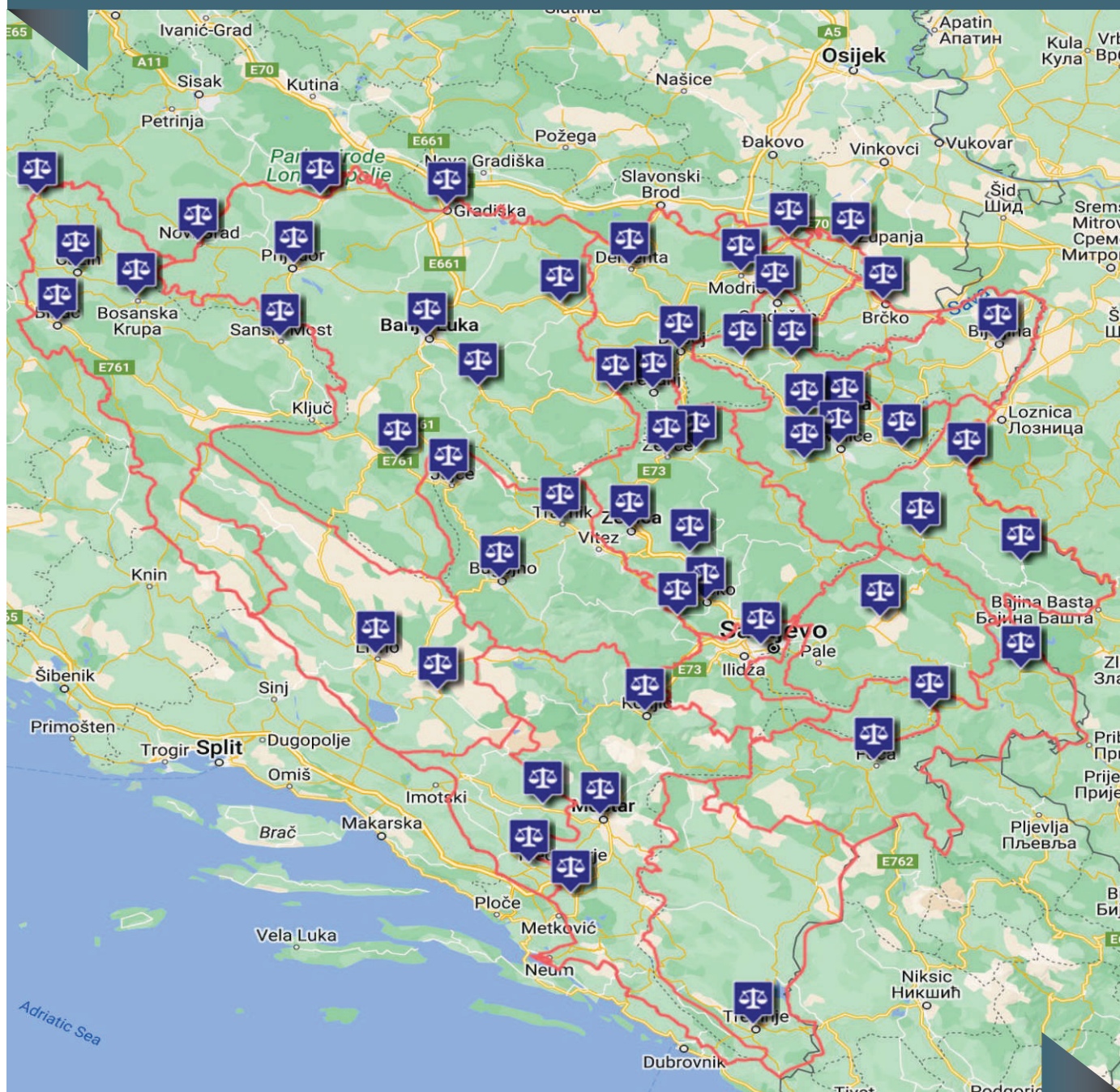
Tora Ljungberg,
pripravnica u Okružnom
sudu u Östersundu

Zovem se Tora Ljungberg i radim kao pripravnica u Okružnom sudu u Östersundu, Švedska. Kroz ICEA projekat imala sam priliku dva puta posjetiti BiH i primijetila sam sličnosti, ali i razlike u radu pripravnika u našim pravosudnim sistemima. U Švedskoj pripravnički staž traje dvije godine i obuhvata praktične i edukativne elemente. Pripravnici tokom tog perioda stižu sve veću samostalnost u radu, a nakon šest mjeseci mogu samostalno rješavati lakše krivične predmete za koje je predviđena novčana kazna, kao i sporove male vrijednosti. Rad se bazira na principu "učenje kroz rad", uz kontinuiranu podršku sudija i mentora.

Pripravnici u Švedskoj primaju platu, što osigurava motivaciju mladih pravnika za ovu poziciju. Nakon završetka pripravničkog staža otvaraju se brojne profesionalne mogućnosti, uključujući pozicije za sudiju, tužioca ili druge funkcije u pravnom sektoru. Iskustva i vještine stečene tokom pripravničkog staža su neprocjenjive za moju buduću karijeru.

Budite dio promjene u pravosudnom sistemu – Pridružite se pripravničkoj praksi u sudovima i zakoračite na put profesionalnog ostvarenja u pravosuđu

Gdje započeti svoju pravosudnu praksu: Pripravnički staž u jednom od sudova.

Mapa pruža pregled sjedišta 82 suda u BiH u kojima diplomirani pravnici mogu obaviti pripravnički staž. Od ukupno 82 suda, pripravnički staž možete obaviti u:

- Sudu BiH
- Vrhovnom sudu FBiH
- Vrhovnom sudu RS
- 10 kantonalnih sudova
- 6 okružnih sudova
- 1 višem privrednom sudu
- 33 općinska suda
- 22 osnovna suda
- 6 okružnih privrednih sudova

Za dodatne informacije o svakom sudu, posjetite njihovu službenu web stranicu ili portal www.pravosudje.ba.

www.pravosudje.ba